

Seat No. : _____

TO-120

M.A. (Sem.-I)

May-2013

402 : Economics

(Macro Economics-1)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. “અર્થતંત્રની સમતુલા હંમેશા અપૂર્ણ રોજગારી એજ હોય છે.” – સવિસ્તાર આકૃતિસહ સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- (અ) તર્કબદ્ધ અપેક્ષા ઉપર નોંધ લખો. ૭
- (બ) રાષ્ટ્રીય આવકનો દ્વિ ક્ષેત્રીય ચક્રિયપ્રવાહ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૭
૨. મિલ્ટન ફ્રિડમેનની કાયમી આવક પરિકલ્પનાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- (અ) વપરાશી વૃત્તિને કયા પરિબલો અસર કરે છે ? સમજાવો. ૭
- (બ) સાપેક્ષ આવક પરિકલ્પનાની સમજૂતી આપો. ૭
૩. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનો ખ્યાલ સમજાવી તેને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા**
- (અ) સ્વાયત્ત મૂડી રોકાણ અને પ્રેરિત મૂડી રોકાણના ખ્યાલો આકૃતિસહ સમજાવો. ૭
- (બ) ગતિ વર્ધનનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૭
૪. IS-LM રેખાઓ મેળવી અર્થતંત્રની સામાન્ય સમતુલા સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- (અ) IS રેખા ઉપર રાજકોષીય નીતિની અસરકારકતા ચર્ચો. ૭
- (બ) LM રેખા ઉપર નાણાકીય નીતિ કેવી રીતે અસર કરશે ? સમજાવો. ૭
૫. નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે શ્રેષ્ઠ જવાબ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં માત્ર તેનો નંબર (a, b, c અને d) લખો : ૧૪
- (૧) તર્કબદ્ધ ગ્રાહક એટલે એવો ગ્રાહક કે જે
- (a) વધુ ખર્ચ કરે (b) વધુ મૂડી રોકાણ કરે
- (c) વધુ સંતોષ મેળવે (d) ઉપરના (a) અને (c) બંને
- (૨) જો $Y =$ વપરાશી ખર્ચ અને $X =$ આવક હોય તો નીચેનામાંથી વપરાશ વિધેય કયું છે ?
- (a) $X = f(Y)$ (b) $Y = f(X)$
- (c) ઉપરના (a) અને (b) બંને (d) ઉપરના એકેય નહિ

- (૩) કેઈન્સના આવક નિર્ધારણના સિદ્ધાંતમાં ૪૫^oની રેખા શું દર્શાવે છે ?
 (a) વપરાશ (b) બચત
 (c) વપરાશ + બચત (d) મૂડી રોકાણ
- (૪) $Y = C + I + G$ માં રાષ્ટ્રીય આવકના કયા ક્ષેત્રનો સમાવેશ કરેલ છે ?
 (a) ઉપભોગ ક્ષેત્ર (b) મૂડી રોકાણ ક્ષેત્ર
 (c) સરકારી ક્ષેત્ર (d) ઉપરના (a), (b) અને (c) બધા જ
- (૫) રોજગારીમાં વધારો થતાં શ્રમની સીમાંત ઉત્પાદકતા ઘટે છે કારણ કે
 (a) વધતા કદ-વળતરનો નિયમ (b) સ્થિર કદ-વળતરનો નિયમ
 (c) ઘટતા કદ-વળતરનો નિયમ (d) ઉપરના (b) અને (c) બંને
- (૬) ડ્યૂઝેનબરીના મતે વપરાશી ખર્ચને અસર કરતું મુખ્ય પરિબળ છે.
 (a) વ્યક્તિની કુલ આવક (b) વ્યક્તિની ચાલુ આવક
 (c) વ્યક્તિની સાપેક્ષ આવક (d) વ્યક્તિની કાયમી આવક
- (૭) મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?
 (a) માર્શલ (b) કેઈન્સ
 (c) પીગુ (d) હિક્સ
- (૮) ટેકનોલોજીના વિકાસને કારણે મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા ઉપર શું અસર થાય છે ?
 (a) ઘટે છે. (b) વધે છે.
 (c) અચળ રહે છે. (d) ઉપરના એકેય નહિ.
- (૯) મૂડીની અપેક્ષિત આવક કરતાં વ્યાજનો દર ઓછો હોય તો મૂડીની માંગ માં
 (a) વધારો થશે. (b) ઘટાડો થશે.
 (c) સ્થિર રહેશે. (d) ઉપરના એકેય નહિ.
- (૧૦) IS રેખા નક્કી કરતાં પરિબળો કયા છે ?
 (a) બચત (b) મૂડી રોકાણ
 (c) ખર્ચ (d) ઉપરના (a) અને (b) બંને
- (૧૧) LM રેખા શું દર્શાવે છે ?
 (a) નાણાંની માંગ = નાણાંનો પુરવઠો (b) નાણાંની માંગ > નાણાંનો પુરવઠો
 (c) નાણાંની માંગ < નાણાંનો પુરવઠો (d) ઉપરના એકેય નહિ
- (૧૨) IS-LM મોડેલની રજૂઆત કોણે કરી છે ?
 (a) કેઈન્સ (b) માર્શલ
 (c) પીગુ (d) હિક્સ-હેન્સન
- (૧૩) સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ સામાન્યતઃ
 (a) એક કરતાં વધારે હોય છે. (b) એક કરતાં ઓછી હોય છે.
 (c) શૂન્ય અને એકની વચમાં હોય છે. (d) અનંત હોય છે.
- (૧૪) કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે અર્થતંત્રમાં કાયમ પૂર્ણ રોજગારી એજ સમતુલા આવે છે ?
 (a) કેઈન્સ (b) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રી
 (c) સેમ્યુલસન (d) હિક્સ

Seat No. : _____

TO-120

M.A. (Sem.-I)

May-2013

402 : Economics (Macro Economics-1)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. "Equilibrium of an economy is always at less than full employment". – Explain in detail with diagram. 14
OR
 - (a) Write a note on rational expectation. 7
 - (b) Explain the two-sector circular flow of an economy with the help of diagram. 7
2. Discuss critically, the Milton Friedman's permanent income hypothesis. 14
OR
 - (a) Which factors affect propensity to save ? Explain. 7
 - (b) Explain the relative income hypothesis. 7
3. Explain the concept of marginal efficiency of capital and discuss the factors affecting it. 14
OR
 - (a) Explain the concepts of autonomous and induced investment with diagram. 7
 - (b) Explain the accelerator principle. 7
4. Derive the IS-LM curves and explain the general equilibrium of the economy. 14
OR
 - (a) Discuss the effects of fiscal policy on IS curve. 7
 - (b) How monetary policy will affect on LM curve ? Explain. 7
5. For each of the following questions, choose the best answer and write only its number (a, b, c or d) in your answer sheet. 14
 - (1) Rational consumer is one who
 - (a) spends more
 - (b) invests more
 - (c) gets maximum satisfaction
 - (d) both (a) and (c) above
 - (2) If $Y =$ consumption expenditure and $X =$ income, then which of the following is a consumption function ?
 - (a) $X = f(Y)$
 - (b) $Y = f(X)$
 - (c) Both (a) and (b) above
 - (d) None of the above
 - (3) In Keynes' income determination model, the 45° line shows
 - (a) Consumption
 - (b) Saving
 - (c) Consumption + Saving
 - (d) Investment

- (4) $Y = C + I + G$ includes which sectors of the economy ?
- (a) Consumption sector (b) Investment sector
(c) Government sector (d) All of the above
- (5) Increase in employment leads to decrease in marginal productivity of labour because of
- (a) Law of increasing returns to scale. (b) Law of constant returns to scale.
(c) Law of diminishing returns to scale (d) Both (b) and (c) above
- (6) According to Dusenberry the main factor affecting consumption expenditure is
- (a) Total income of an individual (b) Current income of an individual
(c) Relative income of an individual (d) Permanent income of an individual
- (7) The concept of marginal efficiency of capital is given by
- (a) Marshall (b) Keynes
(c) Pigou (d) Hicks
- (8) Due to technological improvement the marginal efficiency of capital
- (a) Decreases (b) Increases
(c) Remains constant (d) None of the above
- (9) If interest rate is less than expected income from capital than the demand for capital will
- (a) increase (b) decrease
(c) remains constant (d) None of the above
- (10) The factor, determining IS curves are
- (a) Saving (b) Investment
(c) Expenditure (d) Both (a) and (b) above
- (11) LM curve shows that
- (a) Demand for money = Supply of money
(b) Demand for money > Supply of money
(c) Demand for money < Supply of money
(d) None of the above
- (12) IS-LM model was given by
- (a) Keynes (b) Marshall
(c) Pigou (d) Hicks-Hansen
- (13) Marginal propensity to consume is normally
- (a) Greater than one (b) Less than one
(c) Between zero and one (d) Infinity
- (14) The view that economy is always in equilibrium at full employment was given by
- (a) Keynes (b) Classical economists
(c) Samuleson (d) Hicks